

”Lokal teknik är vår enda chans om vi ska överleva”

Att använda lokal teknik är enda möjligheten till överlevnad på jorden. Vårt nuvarande ekonomiska system bygger på småskalig information och storskalig produktion. Alternativet är storskalig information som möjliggör småskalig produktion. Baspelaren för ett annat slags samhälle är solenergin och konsten att utnyttja den i olika former.

Det hävdar Ambjørn Næve, 33-årig civilingenjör och forskare i matematik, fysik och solenergi. Lördag—söndag leder han ett seminarium i Göteborg på temat Ekologisk teknologi — ett kreativt alternativ till det ekonomiska samhället. Det har ordnats av Konsthantverksrådet i samarbete med Kursverksamheten.

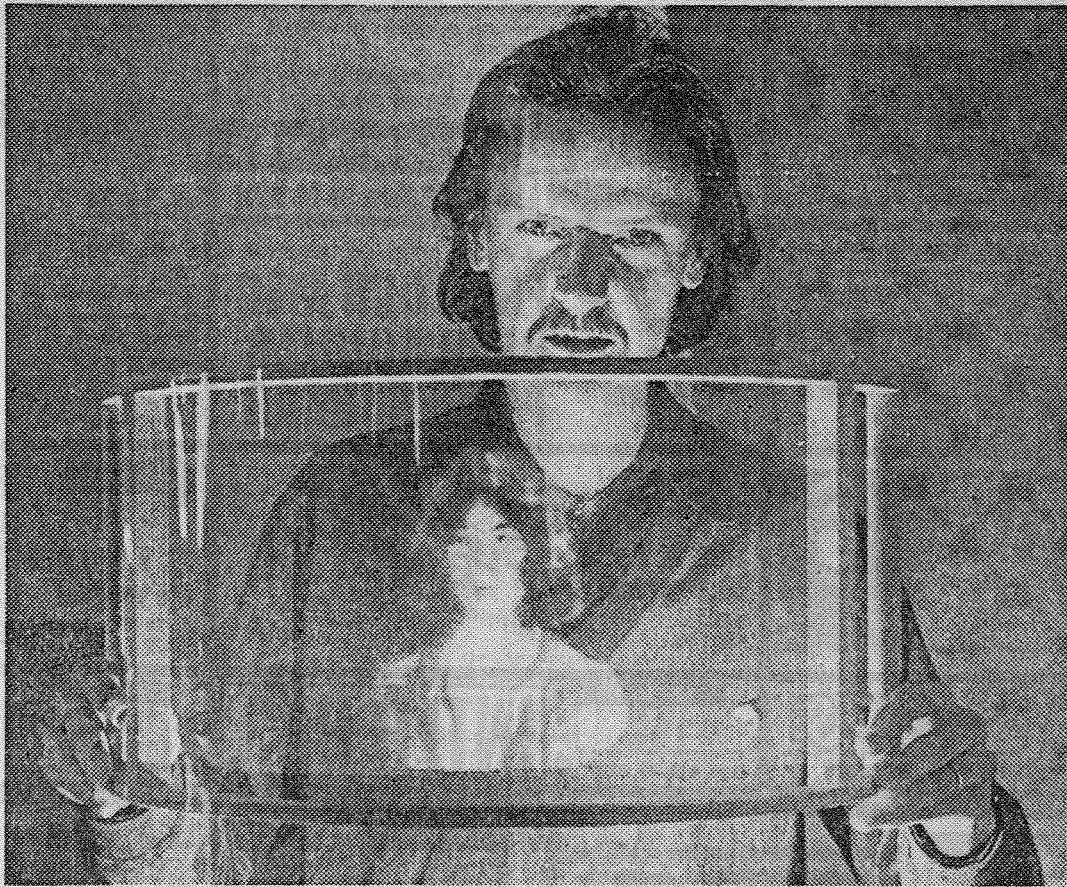
Næve är lärare på tekniska högskolan i Stockholm vissa tider och däremellan föreläsare och resenär.

Han samarbetar med forskare i bl a USA och har också anknytning till Indien. Han arbetar helt självständigt och enbart med direkt information, till nuvarande utbildningssystem har han liten tilltro. Med FN "eller andra maktstrukturer" har han inte sökt kontakt.

□ Tumörstruktur

Endast en del av människans kunskap är användbar i det ekologiska systemet, säger Ambjørn Næve. Blodomloppet där är pengar och eftersom allt i systemet kan mätas i pengar är detta det totala jämställdhetsbegreppet. Det finns en tumörstruktur i det ekonomiska systemet som ständigt ropar tillväxt, tillväxt, tillväxt — ett fruktansvärt farligt ord.

Att få ut kunskap om småskalig lokal teknik är hans mål och han vill skapa ett bildbaserat (och därmed lättbegripligt) ekologiskt språk

Ambjørn Næve visar ett exempel på ett sk hologram — en flickbild som framträder i en plastkiva i viss belysning. Hologramtekniken kan kanske framöver användas för att utnyttja solenergi för husuppvärmning eller växtodling. Foto: Christian Tyre.

riktat mot tredje världen. Drommen är ett ambulerande universitet.

□ Punktfokusmaskin

Ett konkret exempel visar Næve på seminariet. Tillsammans med USA-fysikern Lloyd Cross, en av utvecklarna av lasertekniken, har han konstruerat en punktfokusma-

skin som hittills bara finns i prototyp. Inget patent har sökts, meningen är att den som har behov av maskinen skall kunna bygga den med enkla hjälpmedel på sin hemort.

Med två konkava speglar fångar och koncentrerar maskinen solenergi till en punkt så att den i princip kan användas t ex för vattenuppvärmning, för materialbearbetning,

som krantverktyg, som smältverk, till att driva motorer eller pumpa upp vatten.

Trots att jag hållit på i två och ett halvt år med detta har hittills ingen i Sverige gjort något försök att använda maskinen, säger Ambjørn Næve. Det är signifikativt för hur fast vi sitter i vårt ekonomiska system.